

OOPER KÜLALIS- LAVASTAJAGA

Üks teos XX sajandi häbemata rikkast, kuid meil nii juhutunud ooperiklassikast on jõudmas «Estonia» teatri lavale. Täna esietendub Tallinna publiku ees Sergei Prokofjevi (1891—1953) «Kihlus kloostris» (1940). Teose juured ulatuvad hispaania ja itaalia vanadesse karnevalikomöödiatesse. Libreto ise valmis aga helilooja enda ja Mirra Mendelson-Prokofjeva poolt Richard Brinsley Sheridan komöödia «Seltsidaam» (1775) järgi.

Prokofjevi kaheksa ooperi hulgas on raske leida kaht ligilähedases võtmes loodud teost. «Kihluses kloostris» meenutab end taas noorusaastate groteskne ja satiiriline Prokofjev, kuid ooper on sageli ka üsna lüüriliselt häälestatud — sellises võluvas

Urve Tauts (dueña) ja Teo Maiste (Mendoza) ooperi I vaatuses.

GUNNAR VAIDLA foto

laadis nagu ballett «Tuhkatriinu» (1945).

Prokofjevi muusikalised rikkused ei ole esitajaile lihtsalt kättesaadavad. Nende valitsemine nõuab erakordset rütmi- ja ansambelitaju, n.-ö. läbi karakteri laulmist. «Kihlust kloostris» õppides on «Estonia» ooperitegijad Peeter Lilje ja Vello Pähna dirigee-

rimisel saanud hea väljenduslikkuse kooli.

Põhiline initsiaator «Kihluse» kavassevõtmisel oli küllalavastaja Georgi Ansimov Moskvast, keda tallinlased tunnevad varasematest aastatest operetilavastuste J. Miljutini «Neiud ärevil» ja L. Dunajevski «Kaks kevadpäeva» kaudu. G. Ansimovi näol

on tegemist väljapaistvama Prokofjevi-lavastajaga Euroopa ulatuses.

G. Ansimovi variant «Kihlusest kloostris» tundub olevat lüürilisem Kaarel Irdi lavastusest «Vanemuises» 20 aastat tagasi. Omamoodi nais-Pygmalioniks töötab ooperis kujuneda seltsidaam (dueña) Leili Tammeli ja Urve Tautsi esituses. Seltsidaami hingetarkus käivitab kogu eksituskomöödia, milles proosalisest kalakaupmehest Mendozast (Ervin Kärvet, Teo Maiste) saab romantiline kavalier ja isekat don Jeremi (Kalju Karask, Ivo Kuusk) veetakse ninapidi. Ooperi «Kihlus kloostris» põnevast tüüpidegaleriist kõneldes peab mainima mallet vanapoissi, vaesunud kavalieri don Carlost (Voldemar Kuslap, Hans Miilberg, Illart Orav) ja kahte armunud paari, kelle rollides rõõmuga töötab lauljate noorem generatsioon (Jenny Anvelt, Marika Eensalu, Rostislav Gurjev, Ants Kollo, Vivian Laäne, Sirje ja Väino Puura, Tarmo Sild, Leelo Spirka).

VILMA PAALMA